Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 88
číslo 27
6. července 2008
Cena: 6 Kč

460 LET OD PRVNÍ REKONSTRUKCE BETLÉMSKÉ KAPLE A JEJÍ KRÁTKÝ PŘÍBĚH

Přestože Jan Hus psal z Kostnice "věrným Pražanům", aby nezapomínali na Betlémskou kapli, a jeho listy byly, jak tvrdí historie, stovkám lidí veřejně čteny, po vypuknutí husitských válek kaple osiřela a na dlouhou dobu se stala jen památníkem svého nejvýznamnějšího kazatele. V únoru tomu bylo 595 let, co Jan Hus musel kapli definitivně opustit. Ta postupně chátrala a její slavné dny byly pomalu zapomínány.

Až roku 1548 byla dokončena nákladná přestavba "pro čest a chválu Boží a slavné paměti Mistra Jana Husa", a to z odkazu věrné Pražanky Alžběty Cvokové, která byla svíčnicí. Tehdy byla kaple zbavena dřevěného stropu a její prostor zaklenut do tří řad nových osmibokých sloupů. V této podobě se kaple dočkala Rudolfova majestátu a mnohoslibné správy Jednoty bratrské (7. 3. 1612 univerzita odevzdala kapli Jednotě bratrské).

Krátce nato roku 1622 bělohorský vítěz Ferdinand II. věnoval kapli jezuitům. Ti však byli roku 1638 nuceni vrátit kapli univerzitě. Před tím ovšem zničili vše, co připomínalo Husovu památku. Univerzita si dlouho kapli nenechala - 20. 10. 1661 ji prodala i s Nazaretskou a Loudovou kolejí za 3200 zlatých jezuitům. Ti odstranili štíty kaple, zničili kazatelnu, zaomítli nápisy a obrazy na stěnách a prodali část domu kazatele se sakristií a světnicí Mistra Jana Husa.

Koncem 17. století se jezuitům podařilo získat všechny domy v betlémském bloku a začali pomýšlet na stavbu studentského semináře sv. Václava, který vyrostl začátkem 18. století v bezprostředním sousedství Betlémské kaple. Nesl sice jméno patrona země, ale šířil porobu, která byla v té době uvalena na celý český národ. Počítalo se s tím, že v další stavební etapě semináře bude odstraněna i Betlémská kaple. Naštěstí byl řád v roce 1773 zrušen a pokračování ve stavbě semináře bylo zastaveno. V roce 1783 byl zrušen i svatováclavský seminář a Betlémská kaple se stala na krátkou dobu filiálním kostelem kostela sv. Jiljí. Za dva roky na to F. L. Herget, úřední znalec pověřený technickým prozkoumáním erárních staveb a mnoha tehdy rušených církevních objektů, podal technický posudek o Betlémské kapli. Shledal, že mělali by být kaple zachována, je třeba rozsáhlá rekonstrukce. Dalo se očekávat, že nějakou záchrannou akci podnikne především univerzita, zájem však nebyl. Dne 22. června 1786 byl vydán souhlas ke zboření Betlémské kaple, což se také stalo.

Za první republiky na popud prvního prezidenta T. G. Masaryka byl proveden archeologický průzkum, který byl dokončen až po druhé světové válce, o druhé rekonstrukci kaple bylo rozhodnuto až v roce 1948. Ta dala kapli podobu, jakou má dosud.

(noe)

V neděli 8. června ve Vysokém nad Jizerou proběhlo dlouho očekávané fotbalové utkání mezi husity a katolíky. Zápas FC Kalich - AC Vatican měl vyrovnaný průběh. Už se zdálo, že se oba soupeři rozejdou s remízovým výsledkem. Nakonec tři minuty před koncem hrací doby se podařilo husitům vstřelit rozdílovou branku, a proto FC Kalich porazil AC Vatican 2:1. I přes velké herní nasazení a vzájemnou rivalitu nebyly uděleny žádné karty. Hráči AC Vatican nesli porážku velmi těžce. Odveta se koná v září na hřišti nažhaveného soupeře v Jablonci nad Jizerou. Uspět v katolickém kotli nebude jistě lehké. I tak se na odvetu těšíme. O výsledku budeme na stránkách tohoto listu opět informovat.

Jaroslav Křivánek, farář ve Vysokém nad Jizerou a kapitán FC Kalich

V CÍRKVI VĚŘÍM V BOHA

Pan Miroslav Šlechta z Pardubic na stránkách našeho církevního tisku popsal své necírkevní pojetí víry. Při četbě jeho dopisu, nadepsaného "Potřebuji pro svou víru církev?", jsem si vzpomněl na písničku evangelického faráře S. Karáska: "Aj obešel já církví pět" - nikde spokojen, všude zklamán. Řečeno s Karáskem: církve "žonglují se slovy", jakoby toho víc neuměly.

Podobně se panu Šlechtovi nelíbí, že v církvi se víra zvrhla ve "slovní přiřazení sebe k vyznávání nějaké doktríny", kdy se po věřících žádá souhlas s "nějakým credem", namísto "pokorné a pracovité" biblické víry, kterou pan Šlechta pojímá jako "osobní angažovanost a individuální spolehlivost". Po svých zkušenostech, v textu líčených, také přiznává, že v církvi není. Sám tedy odpovídá na otázku, položenou v nadpisu. Pro "svou víru" opravdu křesťanskou církev nepotřebuje. Avšak trvá na právu "bez omezování jakýmikoliv prostředky o svém smýšlení informovat druhé", takže i nás církevníky o dosavadním výsledku své "pracné celoživotní zodpovědné individuální duchovní cesty" také informuje.

Je možné, že pan Šlechta zkusil něco špatného od konkrétních věřících či konkrétních církevních komunit. Nebyl by první ani poslední. Už v Novém zákoně apoštol Pavel kritizuje smýšlení a chování Korintských nebo Galatských. Ale jestli jsem to správně pochopil, pan Šlechta se rozešel s církví proto, že nepřijímala jeho vlastním rozumem stanovená kritéria, jimiž poměřoval její křesťanskost. A z toho je mi smutno, neboť takový individualistický a racionalistický postoj křesťanský není.

Křesťané svou vírou společně odpo-

Dokončení na str. 3

MALÁ LAICKÁ ÚVAHA O MODLITBĚ

Vím, že pro toho, kdo se rozhodl pro život víry a ve víře, je nezbytnou součástí takového žití modlitba. V Bibli je mnoho informací k modlitbě se vztahujících a to svědčí o tom, jak závažný aspekt života věřícího modlitba je. Nechci tady rozvíjet žádnou definici toho, co modlitba je nebo není, protože je mi jasné, že čtenáři Českého zápasu to vědí. A nejen vědí, ale zcela určitě ji ve svém každodenním životě i praktikují. I já mohu říci, že to dělám. Jenže otázkou je, jestli to dělám dobře. A to vím, že ne vždy se to úplně daří. A přemýšlím proč. Když se modlím, vím, že mě Otec slyší. Někdy odpovědi na modlitby přicházejí vzápětí. Někdy je člověk překvapen, jakým způsobem Bůh na modlitbu odpověděl. Jindy má pocit, že Bůh přece jen neslyší, vždyť to trvá už tak dlouho a nic. Ale pak se najednou ukáže, že měl jen jinou časovou představu a plán, než já. A nejúžasnější na tom je to, že vyslyšení modlitby se dostaví vždycky právě včas. Ale jsou i modlitby, nad nimiž se doslova trápím, vynakládám úsilí až do fyzické bolesti a únavy a výsledek nikde. A snad není ani možné spoléhat na tu Boží jinou časovou představu. A tak se musím ptát, co je překážkou tomu, abych mohla dostat to, oč prosím. Vynořují se další otázky. Co dál? Mám přestat? Možná, že to mám udělat. Nebo Pán zkouší jen mou trpělivost, vytrvalost a víru? I to je možné. Něco Bohu na způsobu či důvodu mé modlitby vadí? Třeba. A tak zkoumám, proč se za tu kterou věc modlím. Není v tom kus lidského sobectví? Netoužím po splnění modlitby kvůli nějaké osobní sobecké touze? Kvůli touze zažít osobní uspokojení nad tím, že se mi přece podařilo "dosáhnout svého?" Dále přemýšlím, jak se modlím. Věřím opravdu, že to, zač prosím, mohu dostat? Nemám pochybnosti? To mohu mít - o kvalitě svého modlení, ale ne o moci Pána modlitbu vyslyšet.

Ať jsou naše zkušenosti s modlitbou jakékoliv, pamatujme, že Bůh chce, abychom se modlili, bez ohledu na to, jak to umíme. Na tom nezáleží, jak zdatní modlitebníci jsme, protože Pán vždycky ví o stavu našeho srdce při modlitbě. A na tom záleží, on ví o pohnutkách, které nás k modlitbě vedou. Povinnost? Zvyk? Vždycky lepší je, když je to láska. Když už nevím, jak se modlit, hloubám nad tím, co dělat dalšího, aby můj čas neubíhal tak úplně neužitečně a zbytečně. V Bibli je psáno, abychom nejprve hledali království Boží. To je to pravé. Mám-li takové modlitby, které mě ani nikoho dalšího nemohou ani o chloupek posunout vstříc tomuto království, tak to jsou ty modlitby, které vyslyšeny být nemohou. V tom spočívají všechny modlitební nezdary a naopak úspěchy, je-li záměrem modlitby přiblížit se ke království Božímu. Je však nezbytné, aby si člověk nemyslel, že modlitby, které Bohu předkládá, jsou jeho "vynálezem". I to, zač a jak se modlíme, je to, co nám dává Bůh. Všechno, co máme, máme od něho. A tak volám -

Dokončení na str. 3

Je nás málo v naší církvi?

Shromáždí-li se dva nebo tři ve jménu Kristově, tam on je prostřed nich. Jak si můžeme vyložit tuto novozákonní myšlenku v dnešní době? "Optimističtí věřící" zastávají názor, že nezáleží, kolik je nás doopravdy přítomno na bohoslužbách, ale na tom, jak dokážeme vnímat Boží slovo a prožívat přítomnost Ježíše Krista skrze svátosti. I v nízkém počtu se můžeme smířit se svými bližními. Dokonce odpustíme celému světu a vyslovíme modlitby za něj, aby byl lepší. Myslíme také na ty, kteří z nějakého důvodu nemohli navštívit naše setkání. Rovněž vzpomínáme na zesnulé. Toto pravidlo se stává opěrným bodem v případě nižší účasti lidí na bohoslužbě, neboť nás všechny vede k optimismu, že i dva nebo tři mohou sehrát důležitou roli. Položme si nyní otázku: Co by se stalo, kdyby na "sváteční setkání" nepřišel nikdo? I v této situaci existuje řešení, a to vzít si doma Písmo svaté a meditovat nad jeho moudrostí, která je nezbytná v nelehké době.

Odpůrci církve mohou naznačit, že sbory, které nikdo nenavštěvuje, jsou na zavření a poté odsouzené k rozprodání, protože prý nesplňují nejen své poslání víry, ale také ekonomické hledisko. Církev bohužel podléhá uvedené okolnosti a snaží se schvalovat postup, jenž spočívá ve zrušení některých náboženských obcí pro nedostatek členů.

Co by se dalo považovat za řešení uvedeného problému? Budovat společné dílo v Čechách, na Moravě, ve Slezsku, na Slovensku a v ostatních zemích Evropské unie i mimo ni. Rozšíření působnosti Církve československé husitské ve světě by bylo oporou našim občanům, kteří se hlásí k našemu národu, ale nejen jim, nýbrž všem lidem, kteří svobodně projeví zájem o členství. Pohybujeme se v období globalizace. Nesmíme se tomuto trendu bránit, ale adaptovat se v něm a využít možnosti otevřených státních hranic pro misijní působení. Platila by zde zásada: Nejen zakládat sbory, ale také je udržovat, neboť i přírodní hledisko posvátných míst je blahem pro návštěvníky dobré vůle, kteří jsou vždy vítáni. Rozšiřme repertoár varhanních skladeb a písní. Pěstujme církevní umění a podporujme jeho rozvoj a modernizaci. Podpořme a vydejme všechny dosud nepublikované songové liturgie.

Zamyšlení bych mohl zakončit sloganem. "Církev československá husitská bez bariér - vstříc ke šťastné budoucnosti."

Václav Kovalčík

Doteky
Miroslav Matouš

V jedinkém zeleném listu
tence je vepsán
celý věk dubu.

Úsměv proměnil
koupenou chryzantému v dar,
zjasňující stíny mého dne.

Květiny
jsou tichounké
úsměvy země.

Zdalipak cítí kvetoucí muškát
za mým oknem,
že je zaléván láskou?

Včela si rozumí
s přítelkyní diviznou
beze slov.

Na kraji cesty
vůní prozradil mi květ
svoje tajemství.

Za prsty drží se
plátky plané růže,
trny nevraží v osamocenosti.

Ve tvém rozpuku,
růžičko jitřní,
je bezděčné popření nahodilosti.

Co nám chce vyjevit On,
jenž obmyslil stejnými oky
vějíř páva i křídla motýlí?

V písmu stromové kůry
i v hlasech pramenů
vnímám projevy Slova.

Drahokam,
to je vyroněná
krystalická slza země.

Plaménkem v plošce opálu
neklamně je vtištěno
znamení Tvůrce.

Z kazatelského plánu

8. NEDĚLE PO SVÁTCÍCH SVATODUŠNÍCH

Vyvedl je z temnot šeré smrti, sám zpřetrhal jejich pouta.

Ž 107,14

První čtení: Ž 107,10-16
Druhé čtení: Sk 5,17-32
Evangelium: J 10,9
K obětování: Ž 68,5-7
K požehnání: Iz 61,1

PŘEČTĚTE SI V BIBLI

Naše církev náleží k reformačním církvím, které mají za základ zbožnosti Písmo svaté. Ale v některých našich náboženských obcích se bohužel nekonají biblické hodiny. Proto postupně předložíme několik programů pro ty věřící, kteří se doma sami chtějí sblížit s Biblí. Věříme, že tato četba je bude inspirovat k zamyšlení a modlitbě.

(pokračování z minulého čísla)

Jaké proměny dovede činit Bůh 2

Když v pýše nevzdají lidé Hospodinu slávu, on promění světlo v šero smrti.

Jr 13,15-17

V těžkých dobách, které byly považovány za potrestání od Hospodina, obraceli se lidé ke svému Bohu s nadějí, že změní jejich úděl. Znovu a znovu se objevují prosby a doufání, že Hospodin změní úděl svého lidu.

Dt 30,1-3; Jr 29,14; 30,3; 31,23; Am 9,14; Oz 6,11; Sof 2,7; 3,20; Ž 14,7; 53,7; Ž 126

Až Bůh vyslyší prosby a změní úděl svého lidu, obnoví svou smlouvu, pak…

...změní truchlení svého lidu ve veselí

Jr 31,13

…poušť změní v jezero, zemi vyprahlou ve vodní zřídla, na poušti dá vyrůst cedrům, akáciím, myrtě a olivám

Iz 41,17-20

…sálající step změní v jezero, kulhavý poskočí jako jelen a jazyk němého bude plesat

Iz 35,6-7

…pahorkatiny změní v rovinu, tmu změní ve světlo.

Iz 42,14-16

Už v dávné minulosti se Bůh prokázal jako ten, kdo činí podivuhodné zvraty:

Z otroka, kterého prodali vlastní bratří, se stává Josef správcem Egypta – Bůh obrátil to zlé v dobré.

Gn 50,20; čti Gn kapitoly 37., 39.-50.

Na cestě do země zaslíbené proměnil Bůh moře v souš, stejně tak řeku Jordán mohli Izraelci přejít suchou nohou.

Ž 66,6; Ex 14,15-31; Joz 3. kap.

Hospodin zvrátil Bileámovo zlořečení v dobrořečení.

Nu 24. kap.; Dt 23,5; Neh 13,2

Tyto požehnané proměny vyjádřil Pán Ježíš ve svých blahoslavenstvích: Chudí dostanou království, hladoví budou nasyceni, plačící se budou smát.

L 6,20-26; Mt 5,1-12

Pokud máte nějaké trápení, věřte, že Pán Bůh se nehněvá na věky. Jako žalmista i vy v modlitbě s vděčností vyznáte: Můj nářek jsi změnil v taneční rej.

Ž 30,11-13

***

Stará smlouva – Starý zákon

Smlouvu uzavírají dvě strany – můj závazek zní takto, tvůj závazek zní takto. Je možné, aby můj vztah k Bohu byl formulován tímto právním způsobem? Může být takto právně zajištěn vztah určité společenské skupiny a Boha? V dějinách Izraele tomu tak bylo; svědčí o tom dokonce i biblická vyprávění o době předhistorické.

Bůh uzavírá smlouvu se spravedlivým Noemem. Smlouva se vztahuje i na přírodní řády. Co daruje Bůh a za co je odpovědný člověk. Znamením této smlouvy bude duha na obloze.

Gn 6,18; 8,15-22; 9,1-17

Bůh smlouvou stvrdí svá zaslíbení Abramovi. Učiní jej praotcem hlučícího davu pronárodů a dá mu nové jméno Abraham. Znamením smlouvy bude obřízka.

Gn 15,1-19; 17,1-14

Uzavření smlouvy bylo provázeno obětí.

Gn 15,9; Ž 50,5

Období praotců končí v Egyptě, odkud Mojžíš vyvádí z otroctví zvláštní pospolitost. Tvoří ji svaz kmenů, které spojovala víra v Hospodina – svaz zvaný Izrael.

Ex 19,1-6; Dt 7,6-11; 14,2

Texty vybrala:
Jiřina Kubíková

(pokračování příště)

Nad Písmem

VZPOMÍNKA, KTERÁ JE I PŘIPOMÍNKOU J 9, 23–39

Možná je to trochu překvapivé slovo, které je nám kazatelským plánem naší církve dáno na tento den a čas, kdy si připomínáme velké dílo spojené s mučednickou smrtí velikého svědka naší země M. J. Husa.

Ano, je to příběh o uzdravení slepého. Ale ani on - tento slepý, ani jeho nemoc není asi to rozhodující, k čemu má být naše pozornost soustředěna. Ale je to ten, který i zde v příběhu osvědčuje svou moc nad takto postiženým člověkem.

Jsou zde však i ti, kteří se pokládají za největší a nejdůležitější znalce náboženství a víry, Boha a jeho díla. Nesetkávají se poprvé s Ježíšem, ale na rozdíl od tohoto slepého člověka v něm nic z Boží velikosti a duchovního obdarování nepoznávají. Ale nejen to. Vše, co neodpovídá jejich poznání, jich - farizeů, neuznávají. Že to mohl učinit nějaký Ježíš, si nepřipouštějí. Oni přece znají všecky ty věci, které se týkají Boha, jeho moci, nástrojů jeho svatosti a péče. Hledají všechny možné důvody, které by jim umožnily potvrdit si své poznání a rozhodnutí: Odsoudit toto dílo i toho, kdo je za uzdravovatele pokládán.

Ta otázka, která byla na počátku těchto řádek, je i otázkou nad tím, jakou souvislost tento příběh může s připomínkou díla a velikosti Husova života mít. Ale myslím, že určité podobnosti zde patrné jsou. V čase Husově zde byla jedna církev, církev s velikou tradicí.

Možná, že i tato skutečnost této jedinosti mohla vést i k pocitu jedinečnosti. Ano, navíc přece nešlo o lidské dílo, ale dílo zrodu z Boží milosti a Ducha svatého.

Ale to veliké nebezpečí přichází ve chvíli, když se kdokoliv z nás, členů církve, také Duchem Božím a pravdou Boží zrozených, začíná považovat za toho, kdo je oprávněn svrchovaně posuzovat i všechny Boží věci. A považovat se dokonce za toho jediného, který je k tomu oprávněn. Vždyť i ti farizeové byli zrozeni poznáním a poznáváním Božího zákona.

A najednou jakoby propadli pocitu, že to zrození z Boží vůle a milosti je něco, co jim dává kompetenci k posuzování Božích věcí. A zapomínají, že to rozhodující nejen bylo, ale i zůstalo Bohu, jeho svatému Duchu. Když se ho člověk zapomene ptát, může se najednou stát slepým či osleplým pro Boží věci, jako se to stalo těmto farizeům.

Tak někdy i církev Husovy doby oslepla a přestala vnímat, že to Husovo poznání Boží pravdy a svědectví života není dílo lidské svévole, že to není úsilí, kterým chce především sebe oslavit, prosadit své záměry, svou vůli, svou touhu, ale že to vše, čemu slouží celým svým životem, je dílo toho stejného Pána, který byl za uzdravením slepce v onom příběhu. A který je i za tím, čemu se Husovo srdce otvírá, čemu se Hus odhodlal a odvážil sloužit. Těžko se církev tenkrát smiřovala s tím, že by i v někom jiném mohl znít hlas toho, kterému původně ona chtěla sloužit.

Žijeme dnes už v docela jiné situaci, než byla ta, kterou Husovo dílo probudilo a která často i věřící společenství té jedné Boží církve rozdělovala a snad i znepřátelovala. I to je nepochybně dílo tohoto stejného Pána, jehož hlas dnes slyšíme a díky Bohu se jím i necháme vést. Podle toho také, jak se jím necháváme vést, budeme vnímat i jeho slovo jako svou pomoc, jako své stále živé lékařství a naději Božího díla pro nás i pro naše spolubratry a spolusestry a pro celý ostatní svět.

Možná, že ještě v jednom nám může toto slovo evangelního příběhu i připomínání Husova díla být živým mementem. Abychom nikdy nepropadli tomu, čemu propadli osleplí farizeové. Nikdy nepřeslechnout slovo svého Pána, nikdy se nepovýšit na hlavního rozhodovatele věcí Božích i lidských. Nikdy nezavírat oči před svým Pánem a jeho mocí, ale vždy v pokoře v srdci se tímto Pánem, jemuž jsme uvěřili a jemuž i Hus uvěřil, nechat vést. Bůh nás obdaruj touto moudrostí.

Jaromír Tuček

S radostí a velikou vděčností
si připomínáme,
Pane,
tvé dílo lásky a milosti,
které jsi v tomto světě konal
a které si skrze svědectví
Písem smíme připomínat.
Děkujeme ti
i za všechna ta svědectví ,
v nichž jsi nás chtěl
skrze své svědky,
jakým byl i Mistr Jan Hus,
oslovovat a uvádět
na cesty své pravdy,
spásy a pravého života.
Dej,
abychom se ani dnes
tvému svědectví
nezpronevěřovali
a nechali se tebou
a tvým svatým Duchem vést.

80 let Husova sboru v Horažďovicích

V letošním roce si náboženská obec Církve československé husitské v Horažďovicích připomíná významné výročí. 15. července tomu bude 80 let od chvíle, kdy byl tehdejším patriarchou G. A. Procházkou slavnostně otevřen Husův sbor. Je to pozoruhodná stavba, která byla vybudována v novorenesančním slohu a již před lety byla vyhlášena kulturní památkou.

Ze zažloutlých stránek staré kroniky se dovídáme o velikém nadšení a elánu, se kterým se naši předkové pustili do budování sboru a nedali se odradit překážkami, které se jim stavěly do cesty.

Vernisáží výstavy, uspořádané k tomuto výročí, byly v neděli 15. června naše oslavy zahájeny. Ze starých dokumentů a fotografií se mohli návštěvníci na vlastní oči přesvědčit, jak celé to dílo vznikalo ve složitých poměrech tehdejší doby a připomněli si i významné horažďovické osobnosti, které stály u zrodu naší náboženské obce.

Nové fotografie pak svědčí o tom, že vzdor všem složitostem současné doby náš Husův sbor žije i dnes, a to i díky vstřícnému postoji městského úřadu v Horažďovicích, s jehož podporou bylo realizováno několik projektů na jeho obnovu. Naposledy to bylo provedení fasády v r. 2007. Husův sbor se tak opět zaskvěl v plné kráse, aby se důstojně zařadil mezi ostatní kulturní památky města. Kéž by i nadále byl místem, kam lidé mohou přicházet, aby čerpali sílu z Božího slova, ale i proto, aby potěšili svá srdce při různých kulturních akcích, jakými jsou kupř. koncerty, výstavy, přednášky atd.

Ve zcela zaplněném sboru se o dobrou náladu všech přítomných postarala hudební skupina mladých muzikantů z Klatov - Zebedeus. Jejich krásný koncert, složený ze spirituálů a jiných písní ve vícehlasých úpravách, byl provázen svěžím, odlehčeným a vtipným komentářem jednoho z členů skupiny.

Vyvrcholením našich oslav budou slavnostní bohoslužby v neděli 13. července v 15 hod., které vykoná ThDr. Tomáš Butta za spoluúčasti plzeňského biskupa Mgr. Michaela Moce. Srdečně všechny zveme!

Miroslava Jarolímová

Malá laická úvaha o modlitbě

Dokončení ze str. 1

Pane, nauč nás modlit se. Připomínej nám slova Bible k modlitbě se vztahující. Ukaž nám, že modlitba nejsou jen prosby. Dej, abychom objevili, že modlitba je především díkuvzdání a chvála. Díkuvzdání a chvála tobě, tvému svatému jménu. Budeme-li umět Pána chválit a děkovat mu a to nejen slovy, ale celým srdcem a za všech okolností, pak celým naším životem i životem těch, za něž prosíme, bude se linout požehnání splněných modliteb proudem. V srdci člověka se odehrává vše podstatné. V srdci je všechna chvála, všechna pokora a díky, všechna důvěra, spolehnutí a upřímnost. Ztiš se, má duše, před Hospodinem, neboť ztišením se sluší chválit Hospodina. Chvalme ho ustavičně, chválení Hospodina kéž je podstatou našeho každodenního přebývání a hovoření s ním. Ať je naší stálou přetrvávající i bezeslovnou modlitbou našeho srdce Jemu milou. A to je i ukazatelem na cestě hledání Jeho království. A na té cestě když nás Pán najde a nachází, pak nám dá a dává i vše ostatní. Tedy i to, oč třeba dlouho a namáhavě prosíme a ještě to nemáme.

Závěrem bych chtěla napsat to, co by mělo být napsáno vlastně na začátku. Totiž, že nejdůležitější je prosit o to, čeho se dotýkala již moje předchozí úvaha, a sice podstatné je prosit o Ducha Kristova. O jeho milost, o jeho dary, o jeho stálou přítomnost v nás. Jistotou, že taková modlitba nepřijde vniveč, nám budiž Pánovo ujištění, že kdo prosí, dostává.

Květuše Červená

V církvi věřím v Boha

Dokončení ze str. 1

vídají na Boží zjevení, které se stalo v osobě a díle Ježíše Krista. Křesťanská víra je sdílená ve společenství bratří a sester, ba co více, víra tohoto společenství - čili církve - zakládá mou víru osobní. Církev je Kristovo tělo, je to organismus, v němž jako jednotlivec duchovně žiji. Z milosti Boží se smím připojit k tomuto tělu, které jedněmi ústy volá jako nevěsta ke svému ženichovi: "Přijď, Pane Ježíši!" (Zj 22, 20). Ono "Přijď!" nevolá jednotlivec, nýbrž společenství.

Ježíš za mnou jistě přichází, i když zavírám dveře svého pokojíku, abych se o samotě modlil (srov. Mt 6,6), ale copak se o samotě modlím "Otče můj"? Nikoli, modlím se, jak nás to Ježíš učí: "Vy (a ne ty) se modlete takto: Otče náš." I jako jednotlivec jsem v Kristu spojen s celou církví, která se při liturgii takto modlívá. Bůh Otec si v Kristu svolává věřící lid, svým Duchem buduje společenství věřících, které v Kristu přijímá za své děti a svým Duchem je oživuje a vede. Církev jako svolání Boží nevěří v sebe (křesťanská kréda netvrdí: Věřím "v" církev), nýbrž věří v Boha (Credo in Deum). Cíl své víry nevidí v sobě (církvi, v krédech a dogmatech), nýbrž v Bohu.

Boží slovo (které se v Kristu stalo tělem, aby mohlo vzniknout tělo - církev - jehož je Kristus hlavou) má být dosvědčováno "po všech církvích" (Zj 22,16). V církvi, jako částka Kristova těla, mohu přijímat Boží slovo - nikoli svá lidská moudra - za základ své víry. V církvi se mohu setkat s Kristem, když se ve společenství zvěstuje slovo a slaví svátosti. Zde se Kristus mocí svého Ducha zpřítomňuje, aby se sdílel se mnou a s mými bratry a sestrami. On sám zde živí mou víru, když ve slově a svátostech přichází, kdekoli se dva nebo tři shromáždí v jeho jménu (srov. Mt 18,20).

K tomuto shromáždění, k jeho zvyklostem, nedostatkům a zvláštnostem, mohu mít výhrady třeba i oprávněné. Ale tím se nic nemění na skutečnosti ve víře zakoušené a v liturgii dosvědčené: "Bůh v nás a my v Bohu" a "Kristus vprostřed nás" (citáty z Farského liturgie). Abych už nežil já, ale žil ve mně Kristus - proto musím mít víru Kristovy církve.

Souhlasím s katolickým teologem Henri de Lubac (v 50. letech mu církevní autority zakázaly vyučovat, ale z církve neodešel, takže v 80. letech se stal kardinálem): "Má víra není vírou v církev, protože ve skutečnosti není ničím jiným, nežli vírou církve, na které se vlastní měrou podílím. Přijímám od církve její svědectví víry. Předává mi všechny pravdy, které přijala od svého Mistra - v tom stavu porozumění, který je jí v dané chvíli vlastní." Na tomto úryvku myslím vynikne rozdíl v pojímání víry - rozdíl mezi vírou křesťanů a vírou pana Šlechty. Vedle četby Gorkého, Gándhího, Havla a Engelse by měl zkusit přečíst si některou knížku, která je "doporučená duchovenstvem". Možná, že se mezi nimi objeví Biblický slovník od A. Novotného. Slovo „věřiti" má v hebrejštině kořen "_-m-n" (odtud "amen"), "býti pevný, spolehlivý, pravdivý" ve smyslu, že souhlasím s tím, co přijímám za pravdivé. Ale kde je plnost pravdy? Doufá snad biblická víra v člověka, tvora omylného a hříšného?

Křesťané nevěří, že budou spaseni pro svou "osobní angažovanost a individuální spolehlivost". Víra spoléhá na jediného Pevného a Pravdivého - pevného, neboť jeho slova nikdy nepominou a on zůstává s námi až do skonání věků - pravdivého, neboť on je ta cesta, pravda i život - a sesílá nám svého Ducha, uvádějícího nás do veškeré pravdy. Tou pevnou Pravdou je náš Pán a Spasitel Ježíš Kristus, který (ačkoli oslaven vstoupil na nebesa) existuje zde na zemi "jako obec" (výrok Trtíkův) - v údech svého těla, své církve, v nás, kteří věříme a jsme jeho lidem. V něm žijeme novým životem víry, lásky a naděje, který jistě obnáší i naši angažovanost ve službě bližním podobně omylným a hříšným, jako jsem já a vy.

Jak tomu s Božím lidem v historii i dnes leckdy bývalo a bývá, známe už z biblických příběhů. Ale pořád budu raději s tímto lidem putovat jako jeden z ospravedlněných hříšníků, než abych stál sám jako jeden z rozumných tohoto světa, co činí sebe sama mírou všeho.

Mgr. Lukáš J. Bujna,
farář v Sokolově

50 let od úmrtí Pavla Eisnera

Pavel Eisner byl mnohostrannou a svému literárnímu a kulturnímu poslání zcela oddanou osobností, díky níž získala česká kultura řadu špičkových překladů především z německé literatury. Patřil spolu s M. Brodem, E. E. Kischem a dalšími k významným reprezentantům vícekulturního prostředí meziválečné Prahy. Svůj vztah k češtině vyjádřil v originálních esejistických vyznáních.

Narodil se v českém prostředí v rodině obchodního jednatele. Po dokončení české reálky a maturitě na gymnáziu (1910) studoval na pražské německé univerzitě slavistiku, germanistiku a romanistiku (doktorát 1918). Od roku 1914 byl zaměstnán v České obchodní a živnostenské komoře, nakonec jako vedoucí překladatelského oddělení. Zároveň působil do roku 1938 jako redaktor deníku Prager Presse a přispíval do řady kulturních časopisů (Kritický měsíčník, Kmen, Rozpravy Aventina, Čin a jiných). Po roce 1938 byl z rasových důvodů perzekvován (knihu Vidím město veliké s podtitulem Cizinci o Praze vydal za okupace k povzbuzení národa pod jménem Vincy Schwarze) a příznivě mu nebyl nakloněn ani poúnorový režim.

Eisner překládal jak z němčiny do češtiny (Goethe, Schiller, Büchner, Kleist, Heine aj.), tak tlumočil českou literaturu, především poezii, do němčiny (Vrchlický, Sova, Březina, Halas) a je rovněž pořadatelem rozsáhlé antologie Die Tschechen (Eine Anthologie aus fünf Jahrhundertenn) z roku 1928.

Zvláštní význam mají Eisnerovy překlady F. Kafky (Zámek vyšel česky již roku 1935, Proces pak roku 1958) a Thomase Manna (Doktor Faustus vyšel česky roku 1948). Roli "mostu" mezi českou a německou kulturou symbolizuje mimo jiné kniha portrétů Milenky (1930), v níž je mu klíčem k interpretaci díla německého autora žijícího v Čechách inspirativní vliv českého, slovanského erotismu. Eisnerův zájem o jazykové podoby česko-německých vztahů se promítl i do jeho máchovských studií Na skále (1945), ve kterých se zabývá právě básníkovým bilingvismem a germanismy či bohemismy v Máchových českých, respektive německých básních.

Zcela mimořádnou kapitolu Eisnerova díla představují jeho zanícená, důkladnou praktickou znalostí a mohutným materiálem podložená, vyznavačská pojednání o češtině Chrám a tvrz (1946) a Čeština poklepem a poslechem (1948). Na významu jim nic nebere fakt, že nejde přitom o práce v pravém smyslu jazykovědné, nýbrž spíše "amatérské" (ve smyslu amare - milovat). Přes všechny "seriozní" práce však pro většinu z nás zůstane s jeho jménem navždy spojený nepřekonatelný překlad oblíbené knihy "Pan Kaplan má třídu rád".

(red)

Zveme na konferenci s tématem
"Duchovní směřování a hospodářské zabezpečení Církve československé husitské",
která se koná v sobotu 13. září v pracovním středisku v Brně (Lipová 26) od 9 do 16 hodin.
Konference je určena pouze pro členy Církve československé husitské.
Podrobnější program a organizační zajištění budou upřesněny.
Přihlášky zasílejte na adresu:
Ústřední rada CČSH, Wuchterlova 5, Praha 6 – Dejvice, 166 26;
e-mail: ustredni.rada@ccsh.cz

(úr)

Zprávy

Festival duchovní hudby

XI. Festival duchovní hudby, konaný pod záštitou patriarchy ThDr. Tomáše Butty, se koná v sobotu 5. července od 16 h v chrámu sv. Mikuláše, Praha 1-Staré Město.

Účinkují: Menlo Park Choir (JAR), Skupina tradičních makedonských tanců (Řecko, Thessaloniki), Radeberger Kantorei (SRN), Pozounérský soubor z Evangelické zemské církve v Anhaltu (SRN), Taneční škola Jany Eriksson Tomanové (Praha), Chorus Angelicus (Kostelec nad Černými Lesy), Smíšený pěvecký sbor (Chrudim), Komorní sbor Mistra Jakoubka ze Stříbra (Příbram), Komorní sbor Resonance (Praha), Soubor absolventů varhanického kurzu, Hana Tonzarová a Dana Krausová – zpěv, Bohumír Rabas – varhany, Pražský žesťový soubor.

(red)

Bohoslužba v Košiciach

Náboženská obec v Košiciach v spolupráci s Českým spolkom v Košiciach srdečne pozýva na slávnostné bohoslužby k ucteniu si pamiatky kostnického mučeníka a reformátora Majstra Jana Husa dňa 6. července o 15 hodine v zrúcaninách bývalého husitského kostolíka v obci Lúčka pri Rožňave. Bohoslužby vedie a káže v poverení br. biskupa ThDr. J. Hradila, Th.D., vikár ThMgr. J. Lauko. Pozývame tiež na sviatočný koncert vážnej hudby "Česká hudba v průběhu století" o 17,30 h. Hrá Komorný orchester Musica Iuvenalis a sólisti opery Štátného divadla v Košiciach pod vedením dirigenta I. Dohoviča.

(jl)

Křesťanská turistická agentura Mesites
již devátý rok nabízí ubytování
v apartmánech u moře v Chorvatsku
za skvělé ceny!
www.mesites.cz
Využitím našich služeb současně podpoříte misijní práci manželů Dohnalových v Chorvatsku.
Objekty jsou ideální pro rodinnou, sborovou dovolenou i dovolenou studentů a mládeže.
Objednávejte, dokud jsou ještě volné termíny!
info@mesites.cz
kata.mesites@seznam.cz
GSM +385915659536
Skype: katadohnal
inz.

Dny ticha a modlitby

Brněnská diecéze zve na dny ticha a modlitby, které se konají od neděle 20. do soboty 26. července v diecézním středisku Lipová 26, Brno. (Začínáme v neděli v 18 h, končíme v sobotu obědem.) Duchovní cvičení vede Mgr. Daniel Majer.

Předpokládaná cena: 1000 Kč/osoba. Přihlášky zasílejte do 16. července na adresu: Diecézní rada Církve československé husitské, Joštova 7, 602 00 Brno, e-mail: dieceze@ccshbrno.cz

(dr)

Ekumenická bohoslužba

Náboženská obec v Krnově srdečně zve na slavnostní ekumenickou bohoslužbu k příležitosti 593. výročí upálení Mistra Jana Husa, která se koná dne 6. července v 9,45 h s vysluhováním Večeře Páně v evangelickém kostele v Krnově, Husovo náměstí.

(rst)

Bohoslužba na Krakovci

Dne 5. července od 14.30 h se koná bohoslužba naší církve na Krakovci. Při bohoslužbě bude připomenuto veliké hnutí mysli a vlnobití myšlenek ve sporech o pravdu, ke které Jan z Husi tíhnul a o níž napsal: „Pravda navěky přemáhá, i když na čas poražena bývá.“ Srdečně zveme.

(ra)

Pro děti a mládež

Kdo vejde skrze mne, bude zachráněn

Tajenku získáte, složíte-li tuto skládačku a přečtete písmenka na dílcích zleva doprava shora dolů.

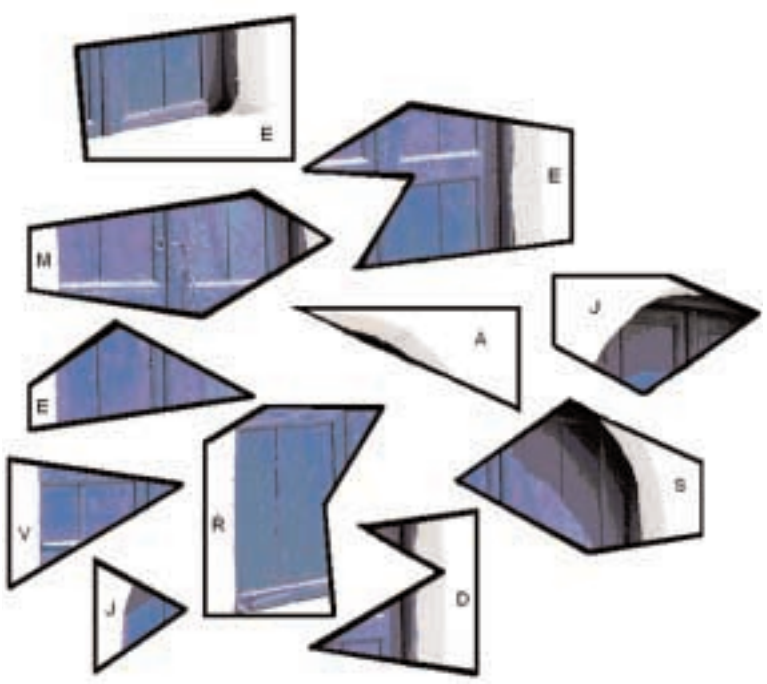

(Řešení z minulého čísla: Nepřišel jsem Zákon zrušit, ale naplnit.)

Jana Krajčiříková

Koncerty u sv. Mikuláše

*** 7. 7. – 14 h**
Benefiční koncert
*** 7. 7. – 20 h**
Händel, Bach, Vivaldi, Mozart
Vivaldi orchestra Praga,
V. Návrat – housle
*** 8. 7. – 14 h**
Benefiční koncert
Festival orchestra (Canada)
*** 8. 7. – 17 h**
Bach, Händel, Mozart
Z. Němečková – varhany,
P. Přibyl – viola
*** 9. 7. – 11 h**
Benefiční koncert
*** 9. 7. – 14 h**
Benefiční koncert
*** 9. 7. – 17 h**
Bach, Mozart, Dvořák
J. Jonášová – soprán,
B. Rabas – varhany
*** 10. 7. – 14 h**
Benefiční koncert
Bolton school (England)
*** 10. 7. – 17 h**
Bach, Caccini, Mozart
V. Trojanová – varhany,
R. Kyralová – mezzosoprán,
T. Kyral – lesní roh
*** 11. 7. – 17 h**
Dvořák, Bach, Vivaldi
A. Vršinská – mezzosoprán,
M. Šestáková – varhany
*** 11. 7. 20 h**
Dvořák, Händel, Vivaldi, Ravel
New Prague Radio Symphony Collegium,
M. Zvolánek – trubka
*** 12. 7. – 17 h**
Bach, Händel, Rossini
K. Valoušková – soprán,
O. Musilová – mezzosoprán,
U. Němečková – varhany
*** 12. 7. – 20 h**
Mozart, Bach, Vivaldi
Prague String Orchestra,
V. Vlna – hoboj,
A.Vondráčková – housle
*** 13. 7. – 14 h**
Benefiční koncert
*** 13. 7. – 17 h**
Bach, Mozart, Debussy
DUO PER LA GIOIA,
Z. Šolcová – harfa,
M. Mesany – flétna
*** 13. 7. – 20 h**
Mozart, Bach, Vivaldi
Prague String Orchestra,
V. Vlna – hoboj,
A. Vondráčková – housle

Kalendarium – červenec

8. 7. 1443 - Ve farním kostele v Kutné Hoře proběhlo "hádání" - synoda o sporných církevních otázkách mezi stranou táborskou a stranou Jana Rokycany.

8. 7. 1868 - Narodil se v Sušici **Karel Viškovský** (+ 20. 11. 1932 v Praze) - národohospodář, agrární politik a účastník protirakouského odboje, který se na sklonku 1. světové války rozhodně postavil proti vyvážení potravin z českých zemí a 28. října převzal z pověření Národního výboru a na pokyn A. Švehly Válečný obilní ústav. V poválečném období se stal poslancem Revolučního Národního shromáždění (1918-20) a poté zasedal v parlamentu za agrárníky od roku 1925 až do své smrti. Mnohem významnější však bylo jeho jmenování prezidentem Státního pozemkového úřadu 11. června 1919. Necelé dva měsíce předtím přijal parlament rámcový zákon o pozemkové reformě, který rozhodl o záboru pozemkového majetku nad 150 hektarů zemědělské půdy nebo 250 hektarů půdy (včetně lesů) vůbec. Pozemková reforma nebyla jednoduchou záležitostí a její realizace se táhla po dobu celé první republiky. Nejintenzívněji však probíhala v letech 1923-26, kdy stál v čele úřadu právě on.

8. 7. 1958 - Zemřel v Praze **Pavel Eisner** (* 16. 1. 1889 v Praze) - českoněmecký překladatel, literární kritik, esejista - viz i str. 3.

9. 7. 1578 - Narodil se ve Štýrském Hradci **Ferdinand II.** (+ 15. 2. 1637 ve Vídni) - český a uherský král, římskoněmecký císař z dynastie Habsburků, který mj. nechal popravit 27 příslušníků stavovského odboje a prováděl násilnou rekatolizaci.

10. 7. 1913 - Zemřel v Praze **Mikoláš Aleš** (* 18. 11. 1852 v Miroticích u Písku) - malíř a ilustrátor.

10. 7. 1933 - Národní shromáždění schválilo dva tiskové zákony. Šlo jednak o doplnění zákona na ochranu republiky (umožňoval zastavit periodické tiskoviny) a jednak o doplňkový zákon, který kontroloval kolportáž tisku.

10. 7. 1968 - Poslanci Národního shromáždění zvolili 150 poslanců České národní rady jako nejvyššího zákonodárného orgánu českých zemí. Předsedou byl zvolen Čestmír Císař. Šlo o první krok k odstranění asymetrického modelu státní struktury.

11.-12. 7. 1968 - Vláda svolala celostátní poradu funkcionářů národních výborů. Její účastníci potvrdili národní výbory jako stabilizační faktor společnosti.

12. 7.-10. 8. 1813 - Za účasti zástupců válčících stran (Ruska, Pruska a Francie), pozorovatelů (Anglie a Švédska) a zprostředkovatelského Rakouska proběhlo v Praze jednání o návrhu mírových podmínek (tzv. mírový kongres). Žádná z válčících stran však neměla zájem na uzavření míru.

12.-17. 7. 1908 - K 60. výročí Slovanského sjezdu (1848) se konal v Praze II. slovanský sjezd za účasti zástupců všech rakouských Slovanů, dále pak Rusů, Poláků, Bulharů a Srbů. Shromáždění mělo aktivizovat Slovany k vytvoření široké slovanské fronty proti rostoucím velkoněmeckým snahám na základě neoslavistických koncepcí (u nás byl představitelem K. Kramář). Novoslovanské hnutí však jen živořilo (potvrdil to další slovanský sjezd v Sofii v červenci 1910 - rozpory polsko-ruské, bulharsko-srbské).

12. 7. 1908 - Narodil se v Račicích **Alois Hudec** (+ 27. 1. 1997) - sportovní gymnasta, který získal zlatou olympijskou medaili v roce 1936.

13. 7. 1463 - Král Jiří svolal do Brna "velký sněm" všech zemí Koruny české, který demonstroval příkré rozpory římskokatolické a husitské strany.

13. 7. 1608 - Narodil se ve Štýrském Hradci **Ferdinand III.** (+ 2. 4. 1657 ve Vídni) - český a uherský král, římskoněmecký císař z dynastie Habsburků, který na rozdíl od svého otce uměl dobře česky, v roce 1648 uzavřel vestfálský mír a v roce 1638 vyňal z moci jezuitů Karolinum a obě jeho fakulty (právnickou a lékařskou) dal pod světskou pravomoc. V roce 1654 spojil Karolinum s klementinskou kolejí v jedinou universitu Karlo-Ferdinandovu. Často pobýval v Praze a zasloužil se také o obnovu Pražského hradu.

13. 7. 1918 - Na základě dohody českých politických stran byl reorganizován nefungující Národní výbor (1916) v nový vrcholný orgán domácího odboje - Národní výbor československý. Jeho úkolem byla příprava na převzetí moci, vypracování nových zákonů a organizování budoucí státní správy (jakási "stínová vláda" budoucího státu). Výbor měl 38 členů, při zastoupení jednotlivých stran se vycházelo z výsledků posledních voleb do říšské rady (1911).

Mandáty byly přiděleny takto: sociální demokracie (10), agrárníci (9), státoprávní demokracie (9), národní socialisté (4), katolické strany (4), národní strana (1), pokrokáři (1). Předsedou výboru se stal K. Kramář, místopředsedy A. Švehla a V. Klofáč, jednatelem F. Soukup.

13. 7. 1933 - Schválen byl zákon o stíhání protistátní činnosti státních zaměstnanců a některých jiných osob a o překládání soudců na jiné služební místo.

13. 7. 1943 - Nacisté vypálili obec Český Malín na Volyni. Zavraždili při tom 400 jeho obyvatel (374 Čechů a 26 Poláků).

(red)

Český zápas
MK ČR E 127 ISSN 0323-1321
Týdeník Církve československé husitské
Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6
Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčiříková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9